

Lausunto

05.04.2022

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

Tulee varmistaa, että TYP-palvelun asiakas saa aina riittävät ja oikea-aikaiset sosiaalihuollon palvelut laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön toimesta. Mikäli palvelussa tehdään palvelutarpeen arviointeja ja valmistellaan päätöksiä, tulee varmistaa, että tämä tapahtuu edellä mainittujen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden toimesta, jotka ovat virkasuhteessa.

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

Aluehallintovirasto katsoo, että on kannatettavaa, että alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten asuminen on tulevaisuudessa hyvinvointialueiden vastuulla. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan nämä palvelut tulisi jatkossa säätää sosiaalihuoltolaissa (tai lastensuojelulaissa). Tällöin palvelu olisi sosiaalipalvelua ja myös sen valvonta tapahtuisi aluehallintoviraston toimesta. Valvonnan ja luvituksen tulisi epäselvyyksin välttämiseksi olla vain yhdellä taholla. Yksiköt luvitettaisiin aluehallintovirastossa (tai Valvirassa). Ilman huoltajaa tulevat lapset ovat erityisen tuen tarpeessa ja erityisen haavoituvassa asenassa ja heidän tarvitsemistaan palveluista tulee vastata

sosiaalityöntekijä. Aluehallintovirasto katsoo, että yksikön johtajan tulisi olla sosiaalityöntekijä, samaan tapaan kuin turvakotipalveluissa ja henkilökunnan tulisi olla sosiaali- ja terveysalan laillistettuja ammattihenkilöitä, kuten turvakotipalveluissa. Rajoituksista ja tiloista tulisi säätää samalla tavalla kuin lastensuojelulaissa.

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

Vastaanottopalveluiden (myös aikuisten) tarpeessa olevien ihmisten palvelutarpeen arvioinnin tulee tapahtua laillistetun sosiaalityöntekijän toimesta myös, vaikka palvelutarpeen arviointi tapahtuisi muualla kuin hyvinvointialueella. Myös erityisen tuen tarpeen asiakkaan omatyöntekijällä tulee olla sosiaalihuoltolain mukaisesti sosiaalityöntekijän pätevyys.

Myös aikuisilla turvapaikanhakijoilla, kiintiöpakolaisilla ja tilapäisen suojelun piirissä olevilla ihmisillä on usein traumoja ja tarvetta sosiaalihuollon palveluihin. Näitä on hankala tunnistaa, havaita ja antaa tukea, mikäli heidän kanssaan kiinteästi työskentelevät ihmiset eivät ole sosiaalihuollon ammattihenkilöitä. Erityisen tuen tarpeessa olevien omatyöntekijän tulee olla sosiaalityöntekijä, muiden muu laillistettu sosiaalihuollon ammattihenkilö. Kotoutumisen tukeminen on kiinteässä yhteydessä sosiaalihuoltoon. Tulee varmistaa, että palvelutarpeen arvioinnit tehdään aina sosiaalityöntekijän toimesta. Ei tule käyttää sellaisia käsitteitä, jotka mahdollisesti sekottuvat sosiaalihuoltolain mukaiseen palveluntarpeen arvioinnin käsitteeseen. Lakiesityksestä ei ilmene, mikä ammattiryhmä vastaisi kunnissa kotouttavasta työstä.

Myös aikuisten vastaanottopalveluiden henkilöstön tulisi olla pääosin sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöitä. Jokaisessa yksikössä tulisi olla laillistetun sosiaalityöntekijän palveluita saatavilla.

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seurantaa koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

-

Ahvenus Päivi
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto - ylitarkastaja